

Sirküler Tarihi : 08.08.2008
Sirküler No : 2008/089

3568 SAYILI SERBEST MUHASEBECİLİK, SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK KANUNU'NDA 5786 SAYILI KANUNLA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

3568 sayılı Kanun'da 5786 sayılı Kanun'la bazı değişiklikler yapılmıştır. Söz konusu **değişiklikler** 5786 sayılı Kanun'un Resmi Gazete'de yayımlandığı **26.07.2008 tarihinde yürürlüğe girmiş** olup, bunlardan SMMM ve YMM'likle ilgili olanları aşağıda kısaca açıklanmıştır.

1. SERBEST MUHASEBECİLİK KALDIRILMIŞTIR :

5786 sayılı Kanun'un 1'inci maddesi ile 3568 sayılı Kanun'un adı "*Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu*" olarak değiştirilmiştir. Diğer taraftan 3'üncü maddesi ile 3568 sayılı Kanunun 5'inci maddesinin (B) fıkrası madde metninden çıkarılarak serbest muhasebecilik kaldırılmıştır. Mevcut serbest muhasebeciler Kanun'un geçici 11'inci maddesine göre, altı ayı geçmemek üzere TÜRMOB tarafından verilen mesleki uyum eğitimine katılarak, bu eğitimi tamamladıkları tarihten itibaren beş yıl içinde yapılacak özel Serbest Muhasebecilik Mali Müşavirlik sınavlarına girebileceklerdir. Başarılı olanlar serbest muhasebecilik mali müşavir (SMMM) olmaya hak kazanacaklardır. Başarılı olamayanlar ile sınava katılmayanlar ise, serbest muhasebeci unvanı ile çalışmaya devam edeceklerdir. Görüldüğü üzere zaman içinde bu meslek / unvan yok olacaktır.

Bu madde uyarınca açılan özel sınavı kazanarak SMMM olmaya hak kazananların;

- Yeminli mali müşavirlik sınavına katılabilmeleri için 9 uncu maddede belirtilen şartlara,
- İlgili kanunları uyarınca bağımsız denetçi unvanıyla denetim yapabilmeleri için söz konusu mevzuatta belirtilen şartlara sahip olmaları gerekir. Ayrıca bunlara ilaveten Kanunun 5 inci maddesinin (A) fıkrasının (a) bendinde belirtilen eğitim şartını ¹ taşımaları zorunludur.

2. SMMM OLABİLMENİN ÖZEL ŞARTLARINDA DEĞİŞİKLİK :

5786 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesi ile 3568 sayılı Kanun'un 5'inci maddesi değiştirilerek SMMM olabilmenin özel şartlarında aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

2.1. Staj Süresi İki Yıldan Üç Yıla Çıkarılmıştır :

3568 sayılı Kanun'un 5'inci maddesinin (A) fıkrasının (b) bendi değiştirilerek SMMM olmanın özel şartlarından staj yapma süresi iki yıldan üç yıla çıkarılmıştır. Değişikliğin yürürlüğe girdiği 26.7.2008 tarihinden önce oda nezdinde staj dosyası açtırmış ve staja başlama sınavını kazanmış olanlar hakkında eski hükümler uygulanacaktır. (5786 sayılı Kanun Geç. Md. 14) Yani bu kişiler iki yıl süre ile staj yapacaklardır.

¹ Hukuk, iktisat, maliye, işletme, muhasebe, bankacılık, kamu yönetimi ve siyasal bilimler dallarında eğitim veren fakülte ve yüksekokullardan veya denkliği Yükseköğretim Kurumunca tasdik edilmiş yabancı yükseköğretim kurumlarından en az lisans seviyesinde mezun olmak veya diğer öğretim kurumlarından lisans seviyesinde mezun olmakla beraber bu fıkra da belirtilen bilim dallarından lisansüstü seviyesinde diploma almış olmak.

2.2. Sınavsız SMMM Olabileceklerin Kapsamı Daraltılmıştır :

Bilindiği gibi 3568 sayılı Kanun'un 5'inci maddesinin (A) fıkrasının (c) bendine göre, SMMM olabilmek için SMMM'lik sınavını kazanmış olmak şarttır. Ancak madde metninde bazı kişiler bu şarttan muaf tutulmuştur. 5786 sayılı Kanun'la bu madde değiştirilerek kapsam daraltılmıştır.

Buna göre, Türkiye genelinde mali denetim yapan kamu bankalarının müfettişleri ile kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisi almış olanlardan, bu yetkilerini aldıkları tarihten itibaren kamu kurum ve kuruluşlarında sekiz yıllık hizmet süresini dolduranlar ile 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde sayılan konularda (hukuk, iktisat, maliye, işletme, muhasebe, bankacılık, kamu yönetimi ve siyasal bilimler) en az sekiz yıl öğretim üyesi veya görevlisi olarak çalışmış olanların sınavsız SMMM olabilmek imkânı kaldırılmıştır.

Kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisi almış olanlardan sadece mesleki yeterlilik sınavında başarılı olduktan sonra Yeminli Mali Müşavirlik sınavını vermiş olanlar için sınav şartı aranmayacaktır.

5786 sayılı Kanun'un geçici 9'uncu maddesi uyarınca, 5786 sayılı Kanunun yürürlük tarihi olan 26.7.2008 tarihi itibarıyla, Türkiye genelinde mali denetim yapan kamu bankalarının müfettişleri ile kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisi almış olanlardan, bu yetkilerini aldıkları tarihten itibaren kamu kurum ve kuruluşlarında sekiz yıllık hizmet süresini dolduranlar ile 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde sayılan konularda en az sekiz yıl öğretim üyesi veya görevlisi olarak çalışmış olanlar için SMMM'lik sınav şartı aranmayacaktır.

3. SMMM STAJI ve STAJ SÜRESİNDEN SAYILAN HİZMETLER :

3568 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesi başlığı ile birlikte değiştirilerek, SMMM stajının, bağımsız çalışan SMMM veya Yeminli Mali Müşavir (YMM) yanında veya şirketlerinde yapılacağı, staja başlayabilmek için staja giriş sınavını kazanmanın ve TÜRMOB tarafından kurulan Temel Eğitim ve Staj Merkezi'nin eğitim programını tamamlayıp başarılı olmanın şart olduğu hükme bağlanmıştır. Temel Eğitim ve Staj Merkezi'nin, kurs ve seminerlerinde geçen ve altı ayı aşmayan süreler staj süresinden sayılacaktır. Ayrıca aşağıda belirtilen hizmet süreleri de staj sürelerinden sayılacak olup, bu şekilde stajdan sayılan hizmetler için staja giriş sınavı ve eğitim programı gibi zorunluluklar aranmayacaktır.

- Kanunları uyarınca vergi incelemesine yetkili olanların, bu yetkiyi aldıktan sonra kamu hizmetinde geçen süreleri,
- 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun uyarınca Hazine Müsteşarlığı Hazine Kontrolörleri Kurulunda denetim yetkisine sahip olarak çalışan denetim elemanlarının bu hizmetlerde geçen süreleri ile 5411 sayılı Bankacılık Kanunu uyarınca banka denetimine yetkili olanların bu hizmetlerde geçen süreleri,
- 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu uyarınca Sermaye Piyasası Kurulunda denetime yetkili olarak çalışanların bu hizmetlerde geçen süreleri ile aynı Kanunun ek 1 inci maddesine göre kurulan Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu uzmanlarının bu kurulda geçen hizmet süreleri,
- 3056 sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun uyarınca Başbakanlık Teftiş Kurulunda görev yapan denetim yetkisine sahip Başbakanlık müfettişlerinin bu hizmetlerde geçen süreleri,
- 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname uyarınca görev yapan Bütçe Kontrolörleri, Muhasebat Kontrolörleri ve Milli Emlak Kontrolörlerinin bu hizmetlerde geçen süreleri,
- 3143 sayılı Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun ile 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre ticaret şirketleri nezdinde denetim yetkisine sahip olan Sanayi ve Ticaret Bakanlığı müfettişleri ve kontrolörlerinin denetim hizmetlerinde geçen süreleri,
- Vergi yargısında görev yapan hakimlerin bu görevlerde geçen süreleri,

- Türkiye genelinde mali denetim yapan banka müfettişlerinden yarışma sınavı ile mesleğe giren ve yeterlilik sınavında başarılı olanların, bu yetkiyi aldıkları tarihten itibaren bankalarda ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarında geçen süreleri,
- Kamu kuruluşlarının veya bilanço esasında defter tutan özel kuruluşların muhasebe birimlerinde birinci derece imza yetkisini haiz, muhasebenin fiilen sevk ve idare edilmesinden veya mali denetiminden sorumlu bulunanların bu hizmetlerde geçen süreleri ile bu birimlerde görev yapan serbest muhasebeci mali müşavir veya yeminli mali müşavirlerin gözetim ve denetiminde bunların sayısını geçmemek üzere, oda nezdinde staj dosyası açtırmış ve staja başlama sınavını kazanmış olan aday meslek mensuplarının staja başlama sınavını kazandıkları tarihten itibaren, staj koşullarını yerine getirmeleri halinde bu hizmetlerde geçen süreleri,
- Bu Kanunun 5 inci maddesinin (A) fıkrasının (a) bendinde sayılan konularda öğretim üyesi, öğretim görevlisi veya araştırma görevlisi olarak çalışanların bu görevlerde geçen hizmet süreleri.

4. YMM OLABİLMENİN ÖZEL ŞARTLARINDA DEĞİŞİKLİK :

5786 sayılı Kanun'un 5'inci maddesi ile 3568 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesi değiştirilerek YMM olabilmenin özel şartlarında aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

4.1.Sınavsız YMM Olabilme İmkânı Kaldırılmıştır :

3568 sayılı Kanun'un değişiklikten önceki 9'uncu maddesinin son fıkrasına göre, kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisi almış ve mesleki yeterlilik sınavını vermiş olanlar ile hukuk, iktisat, maliye, işletme, muhasebe, bankacılık, kamu yönetimi ve siyasal bilimler dallarında profesörlük unvanı almış olanlar için YMM sınav şartı aranmamaktaydı. Yapılan değişiklikle sınavsız YMM olma uygulaması kaldırılmıştır. Buna göre en az 10 yıl SMMM'lik yapmış olanlar veya yapmış sayılanlar YMM'lik sınavına girmek zorundadırlar.²

Sınav eskiden olduğu gibi TÜRMOB tarafından yapılacaktır. Maliye Bakanlığı bu sınavın adil, tarafsız ve mevzuatına uygun bir şekilde yapılması için gerekli tedbirleri almaya yetkilidir. (3568 sayılı Kanunun 5786 sayılı Kanunla değişik 10'uncu maddesi)

5786 sayılı Kanun'un geçici 9'uncu maddesi ile 26.07.2008 tarihinden önce kanunları uyarınca **vergi inceleme yetkisini almış ve mesleki yeterlilik sınavını vermiş olanlardan 10 yıllık süreyi tamamlamış olanlar** ile aynı maddenin ikinci fıkrasında sayılan konularda profesörlük unvanını almış olanlar için YMM'lik sınav şartı aranmayacağı hükme bağlanarak, eski düzenlemeye göre sınavsız YMM'lik hakkını kazanmış olanların müktesep hakları korunmuştur.

5786 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği 26.07.2008 tarihi itibarıyla 10 yıllık süreyi doldurmamış olanlar sınava girmek zorunda kalacaklardır. Ancak bu kişilerden mesleki yeterlilik sınavını vermiş olanlar, YMM olabilmeleri için, usul ve esasları Maliye Bakanlığı'nca belirlenecek ve Maliye Bakanlığı'nca yapılacak özel YMM sınavına gireceklerdir. Ancak bunların YMM ruhsatı alabilmeleri için 10 yıllık süreyi tamamlamaları gerekmektedir. 26.07.2008 tarihi itibarıyla 10 yıllık süreyi doldurmamış olanlardan henüz mesleki yeterlilik sınavını vermemiş olanlar ise, YMM olabilmeleri için, genel hükümlere göre TÜRMOB tarafından yapılan YMM sınavını vermiş olmaları gerekmektedir.

² Kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisi almış ve mesleki yeterlilik sınavını vermiş olanlar, yeterlilik sınavını kazandıkları tarihten itibaren TÜRMOB tarafından açılacak YMM sınavlarına genel hükümlere göre katılabileceklerdir. Ancak bunların YMM ruhsatı alabilmeleri için 10 yıllık süreyi doldurmaları şarttır.

4.2. SMMM'likte Geçmiş Sayılan Süreler:

Eskiden olduğu gibi bazı kişilerin belli hizmet süreleri SMMM'likte geçmiş süre olarak kabul edilecek, başka bir deyişle bu kişiler SMMM'lik yapmış sayılacaktır. SMMM'likte geçmiş süre olarak kabul edilecek süreler aşağıdaki gibi düzenlenmiştir:

- Kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisi almış olanların, bu yetkiyi aldıktan sonra kamu kurum ve kuruluşlarında geçen hizmet süreleri ile bilanço esasında defter tutan özel kuruluşların muhasebe birimlerinde birinci derece imza yetkili olarak muhasebenin fiilen sevk ve idare edilmesinden veya mali denetiminden sorumlu olarak geçen süreleri³ (Değişiklikten önce sadece kamu kurum ve kuruluşlarında geçen süreler dikkate alınıyor, özel kuruluşlarda geçen süreler değerlendirilmiyordu.),
- **YMM ve SMMM şirketlerinde geçen süreler,**
- SMMM'lerden bir işyerine bağlı olarak çalışanların bu işyerlerinde geçen hizmet süreleri.

5786 sayılı Kanunun geçici 12 nci maddesi ile, 26.7.2008 tarihinden önce, kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisi almış olanlardan bilanço esasında defter tutan özel kuruluşların muhasebe birimlerinde birinci derece imza yetkisini haiz, muhasebenin fiilen sevk ve idare edilmesinden veya mali denetiminden sorumlu bulunanların bu hizmetlerinde geçen süreleri ya da yeminli mali müşavirlik ve serbest muhasebeci mali müşavirlik şirketlerinde geçen hizmet süreleri ile serbest muhasebeci mali müşavirlerden bir işyerine bağlı olarak çalışanların bu sürelerinin, SMMM'likte geçmiş sayılan 10 yıllık sürenin hesabında dikkate alınacağı hükme bağlanarak, yaşanan sıkıntılara son verilmiştir. Başka bir deyişle yapılan değişikliklerin bir kısmının geçerlik süresi geriye alınmıştır. Bu madde kapsamında bulunanlardan 10 yıllık süreyi tamamlamadığı gerekçesiyle ruhsatı iptal edilmiş olanlara, TÜRMOB'a başvurmaları halinde yeniden sınava girmelerine gerek kalmaksızın YMM'lik ruhsatı verilecektir.

Saygılarımızla.

---

³ Kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisi almış olanlardan, yeterlilik sınavında başarılı olamayanların, sınav tarihinden sonra vergi inceleme yetkisine sahip olmaksızın kamu kurum ve kuruluşlarında geçen hizmet süreleri dikkate alınmayacaktır.

**SERBEST MUHASEBECİLİK, SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK VE
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN
(RG.26.07.2008-26948)**

Kanun No. 5786

Kabul Tarihi: 10/7/2008

MADDE 1- 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununun adı “Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu” olarak, Kanunda geçen “Maliye ve Gümrük Bakanlığı” ibareleri “Maliye Bakanlığı”, “Maliye ve Gümrük Bakanı” ibareleri ise “Maliye Bakanı” olarak değiştirilmiş ve Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Birliğin kısa adı TÜRMOB’dur.”

MADDE 2- 3568 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“d) Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, milli savunmaya karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkûm olmamak.”

MADDE 3- 3568 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin (A) fıkrasının (b) bendi ile (c) bendinin ikinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve (B) fıkrası madde metninden çıkarılmıştır.

“b) En az üç yıl staj yapmış olmak.”

“Kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisini almış ve mesleki yeterlilik sınavında başarılı olduktan sonra yeminli mali müşavirlik sınavını vermiş olanlarda, serbest muhasebeci mali müşavirlik sınavını kazanmış olma şartı aranmaz.”

MADDE 4- 3568 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Staj ve staj süresinden sayılan hizmetler

MADDE 6- Serbest muhasebeci mali müşavirlik stajı, bağımsız çalışan serbest muhasebeci mali müşavir veya yeminli mali müşavir yanında veya şirketlerinde yapılır. Staja başlayabilmek için staja giriş sınavını kazanmak ve Birlik tarafından kurulan Temel Eğitim ve Staj Merkezinin eğitim programını tamamlayıp başarılı olmak şarttır. Temel Eğitim ve Staj Merkezinin kurs ve seminerlerinde geçen ve altı ayı aşmayan süreler, staj süresinden sayılır. İkinci fıkranın (a), (b), (c), (d), (e), (f), (g), (h) ve (i) bentlerindeki stajdan sayılan hizmetlerde bulunanlar bu fıkra kapsamı dışındadır.

Aşağıdaki bentlerde sayılan hizmet süreleri staj süresinden sayılır.

a) Kanunları uyarınca vergi incelemesine yetkili olanların, bu yetkiyi aldıktan sonra kamu hizmetinde geçen süreleri,

b) 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun uyarınca Hazine Müsteşarlığı Hazine Kontrolörleri Kurulunda denetim yetkisine sahip olarak çalışan denetim elemanlarının bu hizmetlerde geçen süreleri ile 5411 sayılı Bankacılık Kanunu uyarınca banka denetimine yetkili olanların bu hizmetlerde geçen süreleri,

c) 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu uyarınca Sermaye Piyasası Kurulunda denetime yetkili olarak çalışanların bu hizmetlerde geçen süreleri ile aynı Kanunun ek 1 inci maddesine göre kurulan Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu uzmanlarının bu kurulda geçen hizmet süreleri,

d) 3056 sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun uyarınca Başbakanlık Teftiş Kurulunda görev yapan denetim yetkisine sahip Başbakanlık müfettişlerinin bu hizmetlerde geçen süreleri,

e) 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname uyarınca görev yapan Bütçe Kontrolörleri, Muhasebat Kontrolörleri ve Milli Emlak Kontrolörlerinin bu hizmetlerde geçen süreleri,

f) 3143 sayılı Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun ile 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre ticaret şirketleri nezdinde denetim yetkisine sahip olan Sanayi ve Ticaret Bakanlığı müfettişleri ve kontrolörlerinin denetim hizmetlerinde geçen süreleri,

g) Vergi yargısında görev yapan hakimlerin bu görevlerde geçen süreleri,

h) Türkiye genelinde mali denetim yapan banka müfettişlerinden yarışma sınavı ile mesleğe giren ve yeterlilik sınavında başarılı olanların, bu yetkiyi aldıkları tarihten itibaren bankalarda ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarında geçen süreleri,

i) Kamu kuruluşlarının veya bilanço esasında defter tutan özel kuruluşların muhasebe birimlerinde birinci derece imza yetkisini haiz, muhasebenin fiilen sevk ve idare edilmesinden veya mali denetiminden sorumlu bulunanların bu hizmetlerde geçen süreleri ile bu birimlerde görev yapan serbest muhasebeci mali müşavir veya yeminli mali müşavirlerin gözetim ve denetiminde bunların sayısını geçmemek üzere, oda nezdinde staj dosyası açtırmış ve staja başlama sınavını kazanmış olan aday meslek mensuplarının staja başlama sınavını kazandıkları tarihten itibaren, staj koşullarını yerine getirmeleri halinde bu hizmetlerde geçen süreleri,

j) Bu Kanunun 5 inci maddesinin (A) fıkrasının (a) bendinde sayılan konularda öğretim üyesi, öğretim görevlisi veya araştırma görevlisi olarak çalışanların bu görevlerde geçen hizmet süreleri.”

MADDE 5- 3568 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “hizmet süreleri ile” ibaresi “hizmet süreleri ve bunların bilanço esasında defter tutan özel kuruluşların muhasebe birimlerinde birinci derece imza yetkisini haiz, muhasebenin fiilen sevk ve idare edilmesinden veya mali denetiminden sorumlu olarak geçen hizmet süreleri, yeminli mali müşavirlik ve serbest muhasebeci mali müşavirlik şirketlerinde geçen hizmet süreleri; serbest muhasebeci mali müşavirlerden bir işyerine bağlı olarak çalışanların bu işyerlerinde geçen hizmet süreleri ile” şeklinde değiştirilmiş, aynı fıkranın sonuna aşağıdaki cümle eklenmiş ve maddenin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ancak, kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisini almış olanlardan yeterlilik sınavında başarılı olamayanların, sınav tarihinden sonra vergi inceleme yetkisini haiz olmaksızın kamu kurum ve kuruluşlarında geçen hizmet süreleri dikkate alınmaz.”

“Kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisini almış ve mesleki yeterlilik sınavını vermiş olanlar, yeterlilik sınavını kazandıkları tarihten itibaren açılacak yeminli mali müşavirlik sınavlarına genel hükümlere göre katılabilirler. Ancak, bunların yeminli mali müşavir ruhsatını alabilmeleri için birinci fıkranın (a) bendindeki süreyi tamamlamaları şarttır.”

MADDE 6- 3568 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 10- Yeminli malî müşavirlik sınavı Birlik tarafından yazılı olarak yapılır. Maliye Bakanlığı bu sınavın adil, tarafsız ve mevzuatına uygun bir şekilde yapılması için gerekli tedbirleri almaya yetkilidir.

Sınav komisyonu biri başkan olmak üzere yedi üyeden oluşur. Sınav komisyonu başkan ve üyeleri; dördü Maliye Bakanlığı vergi denetim elemanları arasından, biri Yükseköğretim Kurulunca önerilecek iki aday arasından, ikisi ise Birlikçe önerilecek dört aday arasından Maliye Bakanı tarafından seçilir.

Sınav komisyonu üyeliklerine aday gösterileceklerin; hukuk, iktisat, maliye, işletme, muhasebe, bankacılık veya idarî bilimler dallarının birinden lisans veya lisansüstü seviyesinde mezun olmaları ve bu konularda en az onbeş yıl çalışmış veya bu kadar süre öğretim üyeliği veya görevliliği yapmış bulunmaları şarttır.

Sınav komisyonunun çalışma usulleri, sınav konuları ve sınava ilişkin diğer usul ve esaslar Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınmak suretiyle Birlikçe çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Serbest muhasebeci mali müşavirlik ve yeminli mali müşavirlik sınav sonuçlarının yargı mercilerine intikal etmesi ve mahkemece bilirkişi incelemesine gerek görülmesi halinde, sınav komisyonunda görev almamış olmaları kaydıyla, biri Maliye Bakanlığı merkezi vergi denetim elemanı, biri alanında uzman meslek mensubu, biri ise dava edilen sınav konusunda ihtisas sahibi öğretim üyesinden oluşan üç kişilik bir bilirkişi heyeti tayin edilir.”

MADDE 7- 3568 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bölgesi içinde kendi mesleği konusunda en az 250 meslek mensubu bulunan il merkezlerinde ve bölgesi içinde 250 meslek mensubu bulunan ilçelerde (Büyükşehir belediyesi sınırları içindeki ilçeler hariç) bir oda kurulur. Aynı ayrı kurulan serbest muhasebeci mali müşavirler ve yeminli mali müşavirler odaları, bulundukları ilin veya ilçenin adıyla anılır. Ancak, ilçelerde oda kurulabilmesi için o ilçedeki en az 100 meslek mensubunun yazılı başvurusu aranır.”

MADDE 8- 3568 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, maddenin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiş ve Kanunun 22 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“d) Mesleki eğitime yönelik kurs ve staj ücretleri ile diğer çeşitli gelirler.”

“Meslek mensuplarından kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanlar ile mesleği fiilen icra etmeyenler, odaya giriş ücreti ve yıllık üye aidatlarını yüzde elli indirimli olarak öderler.”

“Seçilme yeterliği

MADDE 22- Yönetim Kurulu üyeleri, kayıtlı olduğu meslek odasında en az üç yıl kıdemli olup serbest veya bir işyerine bağlı olarak bu Kanun hükümlerine göre fiilen mesleki faaliyette bulunanlar arasından seçilir. Üye sayısı yüzden az olan odalarda üç yıllık süre şartı aranmaz. Odalarda üst üste iki seçim döneminde iki defa Yönetim Kurulu başkanlığına seçilmiş olanlar, aradan iki seçim dönemi geçmedikçe Yönetim Kurulu üyeliğine seçilemezler.

Seçilme yeterliğini kaybeden Yönetim Kurulu üyelerinin görevi kendiliğinden sona erer.”

MADDE 9- 3568 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin birinci fıkrasındaki “kurulur.” ibaresi “oluşur.” şeklinde, ikinci fıkrası ise aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Disiplin Kurulu üyeleri, kayıtlı olduğu meslek odasında en az üç yıl kıdemli olup serbest veya bir işyerine bağlı olarak bu Kanun hükümlerine göre fiilen mesleki faaliyette bulunanlar arasından üç yıl için seçilir. Üye sayısı yüzden az olan odalarda üç yıllık süre şartı aranmaz. Süresi dolan üye yeniden seçilebilir.”

MADDE 10- 3568 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Denetleme Kurulu üyeleri, kayıtlı olduğu meslek odasında en az üç yıl kıdemli olup serbest veya bir işyerine bağlı olarak bu Kanun hükümlerine göre fiilen mesleki faaliyette bulunanlar arasından üç yıl için seçilen üç üyeden oluşur. Ayrıca bir yedek üye seçilir. Üye sayısı yüzden az olan odalarda üç yıllık süre şartı aranmaz.”

MADDE 11- 3568 sayılı Kanunun 32 nci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde, ikinci fıkrasındaki “iki yıl” ibaresi “üç yıl” olarak değiştirilmiştir.

“Her oda, üye sayısına bağlı olmaksızın seçeceği üç temsilciye ilâve olarak, üyelerinin yetmişbeşte biri oranında temsilci ve aynı sayıya kadar yedek temsilci seçer.”

MADDE 12- 3568 sayılı Kanunun 35 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Birlik Yönetim Kurulu, kayıtlı olduğu meslek odasında en az üç yıl kıdemli olup serbest veya bir işyerine bağlı olarak bu Kanun hükümlerine göre fiilen mesleki faaliyette bulunan Birlik Genel Kurulu üyeleri arasından üç yıl için seçilen dokuz asıl ve dokuz yedek üyeden oluşur. Yönetim Kurulu üyelerinden beşinin yeminli mali müşavir olması zorunludur. Üst üste iki seçim döneminde iki defa Birlik Yönetim Kurulu başkanlığına seçilmiş olanlar, aradan iki seçim dönemi geçmedikçe Yönetim Kurulu üyeliğine seçilemezler.”

MADDE 13- 3568 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi ile 38 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrası madde metninden çıkarılmıştır.

“e) Odalarca önerilen giriş ücreti ve yıllık üye aidatları ile mesleki eğitime yönelik kurs ve staj ücretlerini Maliye Bakanlığının tasdikine sunmak.”

“Birlik Disiplin Kurulu üyeleri, kayıtlı olduğu meslek odasında en az üç yıl kıdemli olup serbest veya bir işyerine bağlı olarak bu Kanun hükümlerine göre fiilen mesleki faaliyette bulunan Birlik Genel Kurulu üyeleri arasından üç yıl için seçilen beş asıl ve beş yedek üyeden oluşur.”

MADDE 14- 3568 sayılı Kanunun 39 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve ikinci fıkrası madde metninden çıkarılmıştır.

“Birlik Denetleme Kurulu, kayıtlı olduğu meslek odasında en az üç yıl kıdemli olup serbest veya bir işyerine bağlı olarak bu Kanun hükümlerine göre fiilen mesleki faaliyette bulunan Birlik Genel Kurulu üyeleri arasından üç yıl için seçilen üç asıl ve üç yedek üyeden oluşur. Denetleme Kurulu üyelerinden en az birinin yeminli mali müşavir olması zorunludur. Süresi dolan üye yeniden seçilebilir.”

MADDE 15- 3568 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesine sekizinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş, mevcut onbirinci fıkra madde metninden çıkarılmıştır.

“Seçimlerde, üyeler bağımsız aday olabilecekleri gibi, aralarında oluşturacakları grupların listelerinden de aday olabilirler. Kurul üyelikleri ve Birlik Genel Kurul temsilcilikleri için ayrı oy pusulaları oluşturulur. Oy pusulalarında, grup listelerinden aday olanlar ilgili grup ismi altında,

bağımsız adaylar ise ayrıca listelenir. Oy pusulaları, hangi kurul üyeliği için hangi grup ya da bağımsız adaya oy verileceğini gösterecek şekilde hazırlanır, grup isimlerinin ve bağımsız adayların adları yanına işaret konacak kare şeklinde kutulara yer verilmek suretiyle çoğaltılır, ilçe seçim kurulu mührü ile mühürlendikten sonra kullanılır. Oylar pusulada yer alan grup ya da bağımsız adayların ismi yanındaki kutu işaretlenmek suretiyle kullanılır. Oy verme işlemi, gizli oy açık tasnif esaslarına göre yapılır. Üye listesinde adı yazılı bulunmayan meslek mensubu oy kullanamaz. Oylar, oy verenin kimliğini resmi kuruluşlarca verilen belgeyle ispat etmesinden ve listedeki isminin karşısındaki yeri imzalamasından sonra kullanılır. Oylar, üzerinde ilçe seçim kurulu mührü bulunan ve oy verme sırasında sandık kurulu başkanı tarafından verilecek zarflara konulmak suretiyle kullanılır. Mühürsüz oy pusulası ve zarfla kullanılan oylar geçersiz sayılır.

Seçime katılan grupların ve bağımsız adayların adları alt alta ve aldıkları geçerli oy hizalarına yazılır. Grupların oy sayıları, önce bire, sonra ikiye, sonra üçe... şeklinde devam edilmek suretiyle, yedekler dahil o kurulun çıkaracağı üye ve Birlik Genel Kurul temsilcisi sayısına ulaşınca kadar bölünür. Elde edilen paylar ile bağımsız adayların aldıkları oylar ayırım yapılmaksızın en büyükten en küçüğe doğru sıralanır. Kurul asil ve yedek üyelikleri ile Birlik Genel Kurul asil ve yedek temsilcilikleri, gruplara ve bağımsız adaylara rakamların büyüklük sırasına göre tahsis olunur. Son kalan üye veya temsilcilik için oyların eşit olması halinde, bunlar arasında ad çekilmek suretiyle tahsis yapılır. Kurul üyeliği ve Birlik Genel Kurul temsilciliklerinin gruplara tahsisi oy pusulasında yer verilen sıralamaya göre yapılır.

Üyeler, oda veya birlik yönetim, denetleme ve disiplin kurullarından sadece birinde görev alabilirler.”

MADDE 16- 3568 sayılı Kanunun 41 inci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Odalar, her yıl sonu itibarıyla mevcut üyelerine ilişkin olarak Maliye Bakanlığınca talep edilecek bilgileri, Ocak ayı sonuna kadar bildirmekle yükümlüdür.

Odalar ve Birlik her yılın faaliyet raporlarını ve mali tablolarını izleyen yılın Ocak ayı sonuna kadar internet sitelerinde yıl sonuna kadar kalmak üzere yayımlar.”

MADDE 17- 3568 sayılı Kanunun 44 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Mesleki geliştirme eğitimi

MADDE 44- Meslek mensuplarının, mesleki faaliyetlerini fiilen devam ettirmeleri için Birlik ve odalar tarafından düzenlenecek mesleki geliştirme ve eğitim seminerlerine katılmaları zorunludur. Meslek içi eğitimle ilgili konular, eğitim programları ve süreleri ile diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 18- 3568 sayılı Kanunun 45 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Meslek mensupları, iş elde etmek için reklâm sayılabilecek faaliyetlerde bulunamazlar. Tabela veya basılı kağıtlarında ruhsatname ile belirlenen mesleki unvanları dışında başka sıfat kullanamazlar.”

MADDE 19- 3568 sayılı Kanunun 1 inci maddesinde yer alan ““Serbest Muhasebecilik”, ““Serbest Muhasebeci”,”; 3 üncü maddesinde yer alan “serbest muhasebeci”; 45 inci maddesinde yer alan “Serbest muhasebeciler”, “serbest muhasebecilerin ve”, “serbest muhasebecilik”, 46 ncı maddesinde yer alan “serbest muhasebeciler,” ibareleri madde metinlerinden çıkarılmış; “20 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “yılda bir defa” ibaresi “üç yılda bir” şeklinde, 21 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “iki yıl için seçilen 5 asıl ve 5 yedek” ibaresi “üç yıl için seçilen, üye sayısı binin altında olan odalarda beş asıl ve beş yedek, üye sayısı bin ilâ beşbin arasında olan odalarda yedi asıl ve yedi yedek, üye sayısı beşbini aşan odalarda ise dokuz asıl ve dokuz yedek” şeklinde, 34 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “her yıl” ibaresi “üç yılda bir” şeklinde, 35 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Yönetim Kurulu Başkanı ve üyeleri,” ibaresi “Birlik Yönetim Kurulu Başkan ve üyeleri, Kanunun seçilmeye ilişkin hükümleri saklı kalmak kaydıyla” şeklinde, aynı maddenin üçüncü fıkrasında yer alan “yeminli mali müşavirler” ibaresinin “en az beş yıl süreyle yeminli mali müşavirlik yapmış olanlar” şeklinde, 49 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “12/4, 13, 15/4, 43/1, 43/2, 44 ve 45 inci maddenin birinci fıkrası hükümlerine” ibaresi “12/4, 13, 15/4, 41/2, 43/1, 43/2 ve 45 inci maddenin birinci ve beşinci fıkrası hükümlerine” şeklinde ve 50 nci maddesinin birinci fıkrasının (n) bendinde yer alan “sınav komisyonları ile geçici kurulun” ibaresi “sınav komisyonlarının” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 20- 3568 sayılı Kanuna geçici 8 inci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 9- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte;

a) Türkiye genelinde mali denetim yapan kamu bankalarının müfettişleri ile kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisi almış olanlardan, bu yetkilerini aldıkları tarihten itibaren kamu kurum ve kuruluşlarında sekiz yıllık hizmet süresini dolduranlar ile 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde sayılan konularda en az sekiz yıl öğretim üyesi veya görevlisi olarak çalışmış olanlar için serbest muhasebeci mali müşavirlik,

b) Kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisini almış ve mesleki yeterlilik sınavını vermiş olanlardan 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen süreyi tamamlamış olanlar ile aynı maddenin ikinci fıkrasında sayılan konularda profesörlük unvanını almış olanlar için yeminli mali müşavirlik, sınav şartı aranmaz.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisini almış ve mesleki yeterlilik sınavını vermiş olanlardan 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen 10 yıllık süreyi tamamlamamış bulunanlar, usul ve esasları Maliye Bakanlığı tarafından belirlenecek ve Bakanlıkça yapılacak özel yeminli mali müşavirlik sınavında başarılı olmaları kaydıyla, yeminli mali müşavir unvanını almaya hak kazanırlar. Ancak, bunların yeminli mali müşavir ruhsatını alabilmeleri için 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendindeki süreyi tamamlamaları şarttır.

GEÇİCİ MADDE 10- 1/4/2008 tarihinden sonra yapılan seçimlerden itibaren üst üste iki seçim döneminde iki defa oda veya Birlik Yönetim Kurulu başkanlığına seçilmiş olanlar, aradan iki seçim dönemi geçmedikçe Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilemezler.

31/12/2008 tarihine kadar oda ve Birlik organları ile Birlik Genel Kurulu temsilcilikleri için yapılacak seçimlerde; 40 ıncı maddedeki seçim esasları ile 20 nci, 21 inci, 22 nci, 25 inci, 27 nci, 32 nci, 34 üncü, 35 inci, 38 inci ve 39 uncu maddelerde yer alan görev ve seçim süreleri ile yönetim kurulu ve Birlik genel kurulu temsilcisi üye sayılarına ilişkin hükümler yönünden bu Kanunun değişmeden önceki hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 11- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce; serbest muhasebeci unvanını almış olanlar ile serbest muhasebecilik stajına devam edenlerden başarılı olanlar; altı ayı geçmemek üzere, TÜRMOB tarafından verilen mesleki uyum eğitimine katılarak bu eğitimi tamamladıkları tarihten itibaren beş yıl içinde yapılacak özel serbest muhasebeci mali müşavirlik sınavlarına beş defa girebilirler. Bu sınavlarda başarılı olanlar, serbest muhasebeci mali müşavir unvanını almaya hak kazanırlar. Mesleki uyum eğitiminin konuları ve ücreti ile yapılacak özel sınavın usul ve esasları Maliye Bakanlığı ile TÜRMOB tarafından müştereken belirlenir.

Söz konusu sınavlarda başarılı olamayanlar veya sınava katılmayanlar ise sadece serbest muhasebeci unvanı ile çalışabilirler, "serbest muhasebeci mali müşavir" unvanını kullanamazlar. Bunlar, 2 nci maddenin (A) fıkrasının (b) ve (c) bentlerinde belirtilen işleri yapamazlar, 45 inci maddede belirtilen yasaklara uymak zorunda olup, meslek mensuplarına ilişkin düzenlemelere tabi tutulurlar. Ayrıca, bunların yapacakları iş ve işlemler karşılığında alacakları ücretler 46 ncı maddeye göre tespit edilmeye devam edilir.

Bu madde uyarınca serbest muhasebeci mali müşavir unvanını almaya hak kazananların;

a) Yeminli mali müşavirlik sınavına katılabilmeleri için 9 uncu maddede belirtilen şartlara,

b) İlgili kanunları uyarınca bağımsız denetçi unvanıyla denetim yapabilmeleri için söz konusu mevzuatta belirtilen şartlara,

ilave olarak 5 inci maddenin (A) fıkrasının (a) bendinde belirtilen eğitim şartını taşımaları zorunludur.

GEÇİCİ MADDE 12- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce; kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisi almış olanlardan bilanço esasında defter tutan özel kuruluşların muhasebe birimlerinde birinci derece imza yetkisini haiz, muhasebenin fiilen sevk ve idare edilmesinden veya mali denetiminden sorumlu bulunanların bu hizmetlerinde geçen süreleri ya da yeminli mali müşavirlik ve serbest muhasebeci mali müşavirlik şirketlerinde geçen hizmet süreleri ile serbest muhasebeci mali müşavirlerden bir işyerine bağlı olarak çalışanların bu süreleri, 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen sürenin hesabında dikkate alınır.

Bu madde kapsamında bulunanlardan 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen süreyi tamamlamadığı gerekçesiyle ruhsatı iptal edilmiş olanlara, Birliğe başvurmaları halinde yeniden sınava girmelerine gerek kalmaksızın yeminli mali müşavirlik ruhsatı verilir.

GEÇİCİ MADDE 13- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılacak ilk seçimde, her oda, üye sayısına bağlı olmaksızın seçeceği üç temsilciye ilâve olarak, üyelerinin altmışta biri oranında Birlik Genel Kurul temsilcisi ve aynı sayıya kadar yedek temsilci seçer.

GEÇİCİ MADDE 14- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce oda nezdinde staj dosyası açtırmış ve staja başlama sınavını kazanmış olanlar hakkında, 5 inci maddenin (A) fıkrasının (b) bendinin bu Kanunla değişmeden önceki hükmü uygulanır.”

MADDE 21- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 22- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.